

OPERA ZINGEN

Kurt Van der Elst - Be My Superstar (2019), LOD muziektheater

Opera is een vorm van muziektheater waarbij een verhaal op **livemuziek** wordt gebracht (al kan het ook elektronische muziek op tape zijn bij heel hedendaagse opera's.) De tekst wordt meestal gezongen door de acteurs, maar soms komt er ook een gesproken dialoog tussen. De meeste opera's worden gespeeld in operagebouwen, waar de acteurs onversterkt zingen. Wanneer op andere locaties gespeeld wordt, kunnen zangers ook versterkt worden.

Bij opera komen verschillende kunstvormen samen: instrumentale muziek, zang, literatuur, kostuums, decor, belichting ...

Van barokopera tot hedendaags muziektheater

Opera's worden geschreven in een samenwerking tussen een **librettist** (tekst) en **componist** (muziek). De stijl is afhankelijk van de tijdsgeslacht waarin het geschreven wordt. Zo worden **barokopera's** over het algemeen minder vibrato gezongen. In de 18e en 19e eeuw komt dan weer de **belcanto** op, waar men extreem legato (gebonden) zingt en met heel veel aandacht voor heldere kleur van de stem. Bij **hedendaagse werken** wordt opera soms heel creatief benaderd, zowel op theater als op muzikaal vlak. Bijvoorbeeld door in het publiek te spelen, of andere (elektrische) instrumenten toe te voegen.

Omdat deze stijlen enorm van elkaar verschillen, zijn er veel operazangers die zich op één stijl toespitsen.

Klassiek zingen

Opera wordt gezongen door klassiek geschoolde zangers. Hun opleiding begint vaak al in het deeltijds of secundair kunstonderwijs. Die opleiding kan vervolgd worden aan een conservatorium en/of met een persoonlijke zangcoach.

Bij het zingen van opera's komen verschillende elementen samen om ervoor te zorgen dat je zo veel mogelijk klank kan produceren, zonder daarbij de stem en het lichaam te overbelasten. Een operazanger moet immers een grote ruimte vullen én over een orkest heen geraken.

Een belangrijk onderdeel van klassieke zang is de **ademsteun**. Daarbij adem je met je **diafragma** (middenrif), met behulp van de spieren van je buik, rug en flank. Dat zorgt voor een gesteunde klank. Ook typisch aan opera is de plaatsing: In welke resonantieruimtes in je hoofd ga je de klank doen ontwikkelen? Door de klank op de juiste plaats te laten resoneren, kan een sterker geluid ontwikkeld worden. Daarnaast moet je letten op het masker: het gebruik van je gezicht. Dat heeft onder andere te maken met de stand van je mond en ontspannen onderkaken.

Zo zijn er nog een heel aantal elementen waarmee operazangers rekening moeten houden. Die **zangtechnieken** combineren ze bovendien met **podiumtechnieken**: lichaamsbewustzijn, acteertechnieken, voelen wat er rondom jou gebeurt ...

Verloop van een productie

De casting van een opera gebeurt via **audities**. Wanneer je een rol gekregen hebt, ga je thuis aan de slag om het stuk in te studeren. Er wordt verwacht dat je de rol volledig gememoriseerd hebt wanneer je naar de repetities gaat. Het is belangrijk dat je daarvoor je tijd neemt. In het begin kan het zijn dat een **aria** heel moeilijk en zwaar aanvoelt. Door de aria vaak te oefenen, wordt het als een tweede natuur. Daardoor krijg je ook meer ruimte om te letten op het acteerwerk.

Het verloop van repetities is heel afhankelijk van regisseur tot regisseur. Vaak start het met een keer door het stuk te gaan. Daarna begint de **scenische zetting**: wanneer sta je op welke plaats op de scène en wat zijn je looplijnen? Naar het einde toe is er meestal nog een italiëne (muzikale opkuis) - waarbij je de opera enkel muzikaal doorloopt – en een technische repetitie – voor het licht, decorwissels ... waarbij je niet alles voluit zingt.

Een opera speelt vaak voor een langere periode. Als zanger is het belangrijk om dan goed op je **gezondheid** te letten: voldoende slapen, geen alcohol, letten op je eten ... Je moet ook goed zorgen voor je lichaam door bijvoorbeeld fysieke oefeningen of yoga te doen. Wat die vocale hygiëne precies inhoudt, is heel persoonlijk.

Ook wat je doet op de dag van een voorstelling kan verschillen van persoon tot persoon en van dag tot dag. Als er de dag voordien bijvoorbeeld iets is misgelopen, kan je dat deel van de voorstelling nog even doorlopen. De dag van de voorstelling kan ook in teken staan van ontspanning. Verder is het voor elke zanger belangrijk om inzingoefeningen te doen, zodat de stem goed opgewarmd is.

Het begin van een productie is vaak spannender dan wanneer de voorstelling al een tijdje draait. Dan weet je bijvoorbeeld hoe het publiek kan reageren en hoe je daar eventueel op kan inspelen.

* Deze registratie kwam tot stand met de hulp van CEMPER, Centrum voor Muziek- en Podiumerfgoed, op basis van een interview in het kader van World Opera Day 2025.

LOCATIE

Wereldwijd

THEMA

Muziek en podiumkunsten

TREFWOORD

#muziek #stem en zang #theater

PERSISTENTE URL

<http://ichdata.be/ARK:80717/ee19ef5f-d99f-4c4e-a756-b5f33b5632a8>